

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ŠVIETIMO PAŽANGOS 2024 METŲ ATASKAITA

Kėdainių rajono savivaldybės švietimo pažangos 2024 metų ataskaita parengta pagal Kėdainių rajono savivaldybės prioritetus, atsižvelgiant į strateginius siekius, švietimo lygmens susitarimus, praktiką ir tradicijas, rajono savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos plano rezultatus ir perspektyvas, skyriaus veiklos ataskaitas, kai kuriuos numatytus rajono savivaldybės švietimo stebėsenos rodiklius ir jų rezultatus.

Kėdainių rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano programoje „Švietimas ir ugdymas“ nustatyti du strateginiai švietimo plėtros tikslai: 1) plėtoti kokybišką, visiems prieinamą, tęstinę švietimo sistemą savivaldybėje; 2) tobulinti ugdymo(si) infrastruktūrą, aplinką, diegti inovacijas, – ir tęstiniai uždaviniai.

Vadovaujantis Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“, parengtas rajono savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metų bendrasis planas, kurio **strateginis tikslas** – sudaryti sąlygas plėtoti kokybišką privalomąjį ir visuotinį švietimą, siekti sukurti saugią mokyklą, mažinti socialinę atskirtį, didinti švietimo prieinamumą ir įvairovę už protingą, valstybei ir rajono savivaldybei pakeliamą kainą, racionaliai naudojant švietimui skirtas lėšas.

Pažangos ataskaitoje pateikiama rajono savivaldybės švietimo būklė ir kaitos analizė. Pirmiausia orientuojamasi į stebėsenos rodiklių ataskaitas, kaskart nurodomi svarbiausi informaciniai šaltiniai.

ŠVIETIMO SISTEMOS DĖMENYS

1. Švietimo kontekstas (parodo išorines sąlygas ir reikmes, darančias poveikį švietimo sistemos procesams)

Pasirinkti keli itin svarbūs konteksto duomenys, atspindintys demografinę situaciją, nes tai iš dalies lemia švietimo tinklo nustatymo kriterijus ir ugdymo(si) organizavimą rajono savivaldybėje. Nenagrinėjamas socialinis, visuomeninis, ekonominis, kultūrinis, technologinis ir politinis kontekstas, tačiau sociokultūrinė aplinka neretai gali būti esminiai dėmenys, turintys įtakos švietimui.

1.1. Gyventojų skaičiaus pokytis

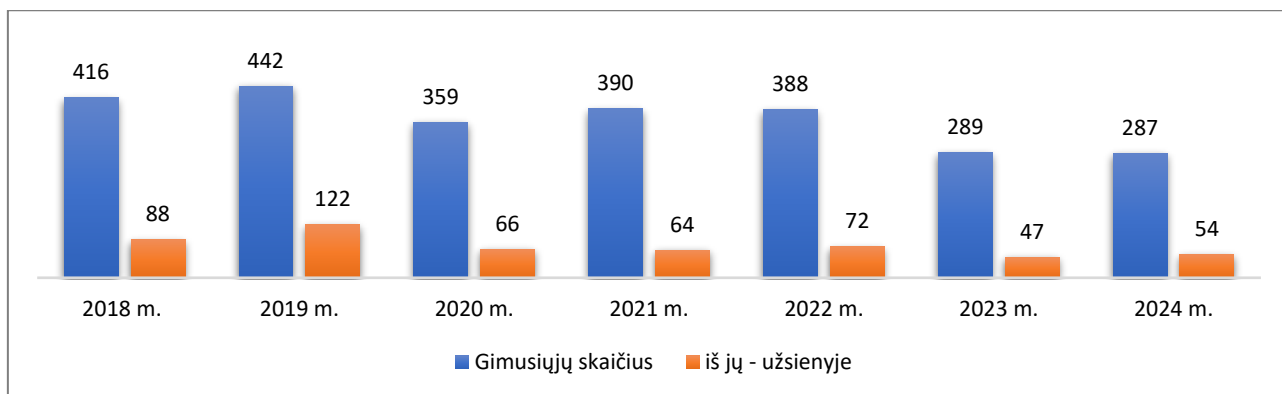
Metai	Deklaravusių gyv. vietą Kėdainių rajono savivaldybėje gyventojų skaičius metų pabaigoje	Deklaravusių gyv. vietą Kėdainių mieste gyventojų skaičius metų pabaigoje
2024	47 856	22 512
2023	48 536	22 665
2022	49 250	22 836
2021	49 371	23 233
2020	50 012	23 676

Šaltinis: Gyventojų registras.

Kėdainių rajono savivaldybėje savo gyvenamąją vietą deklaravusių asmenų skaičius mažėja. Per 2024 m. sumažėjo 680 žmonių (1,4 proc.), o per 2023 m. – 714 žmonių (1,4 proc.).

1.2. Gimusiųjų skaičius

Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos ir archyvo skyriaus padarytuose gimimo įrašuose išskiriami vaikai, registruoti užsienio valstybėje, o vėliau įtraukti į apskaitą Lietuvoje.

Šaltinis: Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos ir archyvo skyrius.

Rajono savivaldybėje gimstančiųjų skaičius kasmet mažėja, nuo 2023 m. jau nesiekia 300. Per 2024 m. sumažėjo 0,7 proc.

Išvada. Mažėjant vaikų skaičiui Kėdainių rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigose, laisvose patalpose tikslinga steigti grupes jaunesniojo ikimokyklinio amžiaus vaikams.

2. Indėlis į švietimą (parodo pastangas ir (arba) išteklius, reikalingus švietimo sistemai veikti ir tikslams pasiekti)

Nuosekliai aptariamas mokyklų tinklas, mokinių skaičiaus kaita, ugdymo pagal programas aprėptis, neformalusis švietimas, švietimo įstaigų personalas, mokinių vežimas, kai kurie švietimo finansavimo niuansai.

2.1. Bendrojo ugdymo mokyklų 1–8 klasių komplektų, kurie yra jungtiniai, dalis

	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Kėdainių r. sav.	3,33	3,45	4,12	2,9 ↓
Lietuva	3,5	1,9	1,6	1,3

Šaltinis: ŠVTS.

Jungtinės pradinės klasės yra kaimo vietovėse esančiose mokyklose ir mokyklų skyriuose, nes 1–4 klasių mokiniams užtikrinama galimybė lankyti mokyklą arčiau gyvenamosios vietos. Nors jungtinių klasių mažėja, bet rajono savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metų bendrajame plane numatytas rezultato rodiklis – 0 proc. – nepasiektas, tačiau padaryta ženkli pažanga 2024 m.

Dėl mažėjančio mokinių, besimokančių pagal pradinio ugdymo programą skaičiaus, pasiekti numatytą rodiklį bus labai sunku.

2.2. Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuose yra mažiau kaip 8 mokiniai, dalis

	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Kėdainių r. sav.	3,1	0,5	0,5	0,5
Lietuva	3,2	2,1	2,1	2,0

Šaltinis: ŠVTS.

2023 ir 2024 m. buvo 1 nepilnas 9–10 (I–II gimn.) klasių komplektas, kurio išlaikymui mokymo lėšas skyrė Savivaldybė.

Rajono savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metų bendrajame plane numatytas rezultato rodiklis – 0 proc. Rodiklis nepasiektas.

2.3. Naujai komplektuojamų priešmokyklinio ugdymo grupių, kuriuose yra ne daugiau kaip 20 mokinių, dalis

	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Kėdainių r. sav.	55,0	70,0	85,7	88,9 ↑
Lietuva	84,4	83,4	87,9	97,1

Šaltinis: ŠVIS.

Rajono savivaldybėje siekiama sudaryti galimybę mokiniams gauti kokybišką priešmokyklinį ugdymą. Rugsėjo 1 d. duomenimis naujai komplektuojamose priešmokyklinio ugdymo grupėse iki 20 vaikų 2024 m. buvo 16 iš 18 (88,9 proc.); 2023 m. 18 grupių iš 21 (85,7 proc.); 2022 m. 14 grupių iš 20 (70 proc.); 2021 m. 11 grupių iš 20 (55 proc.). Priešmokyklinio ugdymo grupių, kuriose yra ne daugiau kaip 20 mokinių, dalis didėja, tačiau nuo šalies rodiklio dar atsiliekame.

2.4. Naujai komplektuojamų bendrojo ugdymo mokyklų bendrosios paskirties 1 klasių komplektų, kuriuose yra ne daugiau kaip 24 mokiniai, dalis

	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Kėdainių r. sav.	100,0	100,0	100,0	100,0
Lietuva	89,4	89,3	91,0	98,3

Šaltinis: ŠVIS.

Rajono savivaldybėje kasmet nustatomas klasių komplektų skaičius bendrojo ugdymo mokyklose. Nuo 2022 m. visuose 1 klasių komplektuose buvo ne daugiau nei 24 mokiniai. Šio rodiklio reikšmė savivaldybėje yra 100 proc. ir viršija šalies rodiklį.

2.5. Ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančių 3–5 metų vaikų dalis

	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Kėdainių r. sav.	92,3	94,6	96,1	97,3 ↑
Lietuva	90,9	91,2	95,3	96,2

Šaltinis: ŠVIS.

Rajono savivaldybė reikiamą dėmesį skiria ikimokyklinio ugdymo prieinamumui didinti. Didėja ikimokyklinio amžiaus (3–5 metų) vaikų, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose. Pagal šį rodiklį viršijame šalies vidurkį.

2.6. Savivaldybės mokyklose ugdomų 3–5 metų vaikų, kurių deklaruota gyvenamoji vieta yra kitoje savivaldybėje, dalis

	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Kėdainių r. sav.	6,76	7,76	10,5	9,96 ↓
Lietuva	6,30	7,70	8,5	8,6

Šaltinis: ŠVIS.

Kėdainių rajono savivaldybės ugdymo įstaigose ugdomų kitų savivaldybių vaikų dalis 2024 m. nepadidėjo, bet rodiklis viršija šalies vidurkį.

2.7. Savivaldybės 3–5 metų vaikų, ugdomų ne savivaldybės mokyklose, dalis

	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Kėdainių r. sav.	3,96	4,58	3,5	4,2 ↑
Lietuva	6,60	8,20	9,1	9,2

Šaltinis: ŠVIS.

Savivaldybės vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas kitų savivaldybių institucijose, dalis nėra didelė, rodiklis mažesnis už šalies.

2.8. Neformaliojo švietimo veikloje dalyvaujančių mokinių dalis

	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Kėdainių r. sav.	78,17	75,5	74,5	75,7 ↑
Lietuva	61,90	62,2	63,8	69,1

Šaltinis: ŠVIS.

Švietimo, kultūros ir sporto skyrius kuruoja 3 neformaliojo vaikų švietimo mokyklas: Dailės, Kalbų ir Muzikos. 2024 m. spalio 1 d. jose mokėsi 1 389 mokiniai. Kėdainių suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centro neformaliojo vaikų švietimo skyriuje mokėsi 199 mokiniai, Kėdainių šviesiosios gimnazijos Sėkmės ir lyderystės mokykloje – 102. Bendrojo ugdymo mokyklose būrelius lankė 2 982 mokiniai.

2024 m. Savivaldybei buvo skirta 296,3 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų, numatytų neformaliajam vaikų švietimui (NVŠ). 27 NVŠ teikėjai vykdė 66 programas, kuriose vidutiniškai dalyvavo 1 770 mokinių. Apie 200 mokinių, turinčių vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, buvo skirti 2 NVŠ krepšeliai. NVŠ krepšeliu pasinaudojo apie 39 proc. mokinių, iš jų apie 59 proc. – iš miesto mokyklų, apie 41 proc. – kaimiškųjų vietovių.

NVŠ veiklose, organizuojamose mokyklų ir kitų švietimo teikėjų, dalyvavo 75,7 proc. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių.

2.9. Jaunesnių nei 50 metų bei 50 metų ir vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis

	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Kėdainių r. sav.	0,57	0,53	0,54	0,54
Lietuva	0,67	0,66	0,63	0,63

Šaltinis: ŠVIS.

Kasmet Kėdainių rajono savivaldybės strateginiame veiklos plane numatomos lėšos mokytojų pritraukimo ir motyvacijos programos įgyvendinimui, kadangi pensinio amžiaus sulaukę mokytojai palieka mokyklas. 2024 m. Kėdainių rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose jaučiamas trūkumas švietimo pagalbos specialistų, matematinio, gamtamokslinio ir visuomeninio ugdymo mokytojų.

2.10. Daugiau kaip 2 metų pedagoginio darbo stažą turinčių darbuotojų dalis

	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Kėdainių r. sav.	94,74	93,07	91,0	90,2
Lietuva	91,6	89,0	88,6	89,0

Šaltinis: ŠVIS.

Pedagogų personalo politikos įgyvendinimas neveiksmingas. Nedaug jaunų žmonių savo ateitį sieja su mokytojo darbu, todėl savivaldybės mokyklose daugėja vyresnio amžiaus mokytojų.

2.11. Švietimo įstaigų, kuriose nėra nuolatinio vadovo daugiau kaip 12 mėnesių, dalis nuo bendro švietimo įstaigų skaičiaus

	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Kėdainių r. sav.	0,0	0,0	0,0	6,7 ↑
Lietuva	3,7	3,7	4,5	4,4

Šaltinis: ŠVIS.

2024 m. Kėdainių r. Josvainių gimnazijoje nebuvo nuolatinio vadovo.

2.12. Švietimo įstaigų skaičius pagal tipus ir jų kaita per 5 metus

Rajono savivaldybės mokyklų tinklo 2021–2025 metų pertvarkos bendrajame plane vienas uždavinys: užtikrinti darnią mokyklų sistemą, pagrįstą švietimo paslaugų kokybe. 2024 m. visose seniūnijose buvo mokykla, vykdanči pradinio ar pagrindinio arba pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas. Tarp plano prioritetų – vienodų mokymosi sąlygų visiems mokiniams užtikrinimas; galimybių mokytis arčiau gyvenamosios vietos pagal pradinio ugdymo programą pilnose klasėse sudarymas; mokyklos kaip organizacijos veiklos kokybės tobulinimas.

	2020-09-01	2021-09-01	2022-09-01	2023-09-01	2024-09-01
Gimnazija	6	6	6	6	6
Suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centras	1	1	1	1	1
Progimnazija	3	3	3	3	3
Pagrindinė mokykla	6	6	5	4	4
Mokykla-darželis	1	1	1	1	1
Lopšelis-darželis	7	7	7	7	7
Švietimo pagalbos tarnyba	1	1	1	1	1
Neformaliojo vaikų švietimo mokykla	3	3	3	3	3
Iš viso	28	28	27	26	26
BU skyrius	3	3	3	3	3
IU skyrius	10	10	10	12	12

Per 5 metus sumažėjo 2 švietimo įstaigomis: 2 pagrindinės mokyklos tapo skyriais.

2024 m. rugsėjo 1 d. Švietimo, kultūros ir sporto skyrius koordinavo 26 švietimo įstaigų veiklą. Rajono savivaldybėje veikė 6 gimnazijos, Suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centras, 3 progimnazijos, 4 pagrindinės mokyklos, 1 mokykla-darželis, 7 lopšeliai-darželiai, 3 neformaliojo vaikų švietimo mokyklos ir Kėdainių švietimo pagalbos tarnyba. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupės veikė Josvainių ir Šėtos socialiniuose ir ugdymo centruose. Neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančias neformaliojo švietimo programas vykdė Kėdainių sporto centras.

Rajono savivaldybėje veikia ne rajono savivaldybei priklausančios švietimo institucijos: Kėdainių profesinio rengimo centras, Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro Broniaus Oškinio vaikų aviacijos skyrius, VšĮ „Alternatyviojo ugdymo centras“ ir VšĮ „Pažinimo taku“ (Šaltinis: Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius).

2.13. Mokinių pasiskirstymas pagal ugdymo programas (ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio) per 3 metus

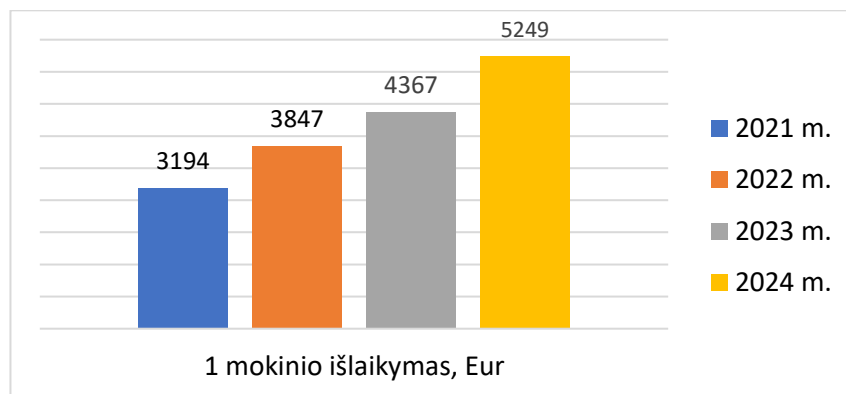
Ugdymo programos pavadinimas	Mokinių skaičius		
	2022-09-01	2023-09-01	2024-09-01
Ikimokyklinio ugdymo	1 410	1 343	1 341 ↓ -2
Priešmokyklinio ugdymo	421	424	392 ↓ -32
Pradinio ugdymo	1 752	1 738	1 738
Pagrindinio ugdymo I dalis	1 855	1 846	1 810 ↓ -36
Pagrindinio ugdymo II dalis	872	853	835 ↓ -18
Vidurinio ugdymo	710	698	707 ↑ +9
Socialinių įgūdžių ugdymo	14	18	16 ↓ -2
Iš viso	7 034	6 920	6 839 ↓ -81

Šaltinis: Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius.

Mokinių 2022–2024 m. mažėjo. Per trejus metus labiausiai sumažėjo priešmokyklinio ugdymo mokinių skaičius (6,9 proc.), ikimokyklinukų – 4,9 proc.

2024 m. rugsėjo 1 d. 59 vaikai mokėsi privačiose švietimo įstaigose.

2.14. Vieno mokinio išlaikymo kaina švietimo įstaigose

Šaltinis: Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Biudžeto ir finansų skyrius.

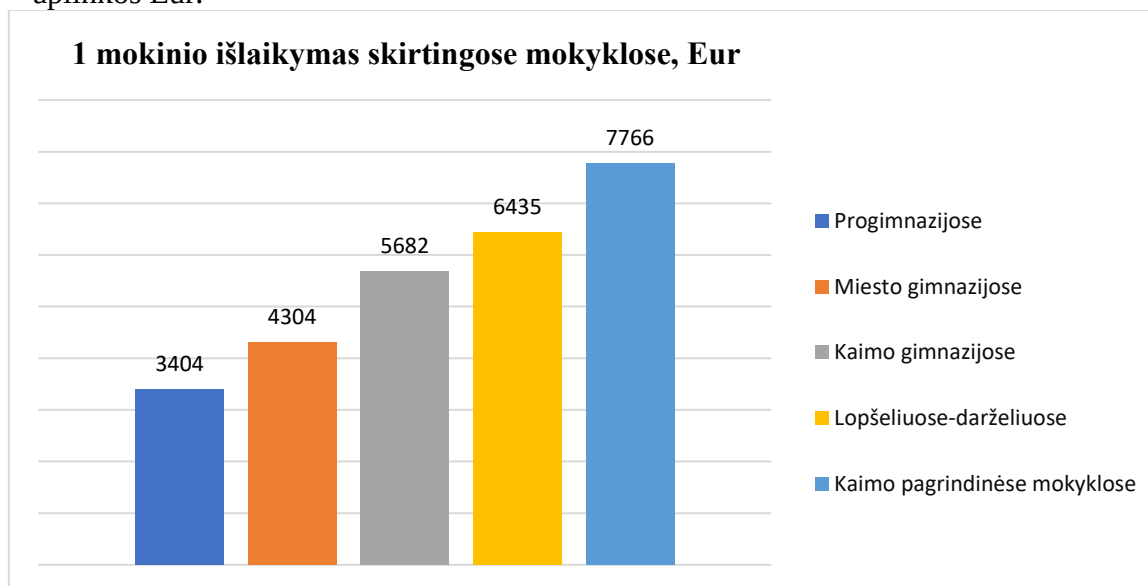
Vienas rajono savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metais bendrojo plano prioritetų – veiksmingesnis ir racionalesnis mokymo lėšų ir mokyklų aplinkai išlaikyti skirtų lėšų naudojimas.

2024 m. vidutinė vieno mokinio išlaikymo kaina – 5 249 Eur, iš kurių 3 274 Eur – mokymo lėšos, 1 975 Eur – aplinkos.

2023 m. vidutinė vieno mokinio išlaikymo kaina – 4 367 Eur, iš kurių 2 660 Eur – mokymo lėšos, 1 707 Eur – aplinkos.

2022 m. vidutinė vieno mokinio išlaikymo kaina – 3 847 Eur (2 475 Eur – mokymo lėšos, 1372 Eur – aplinkos).

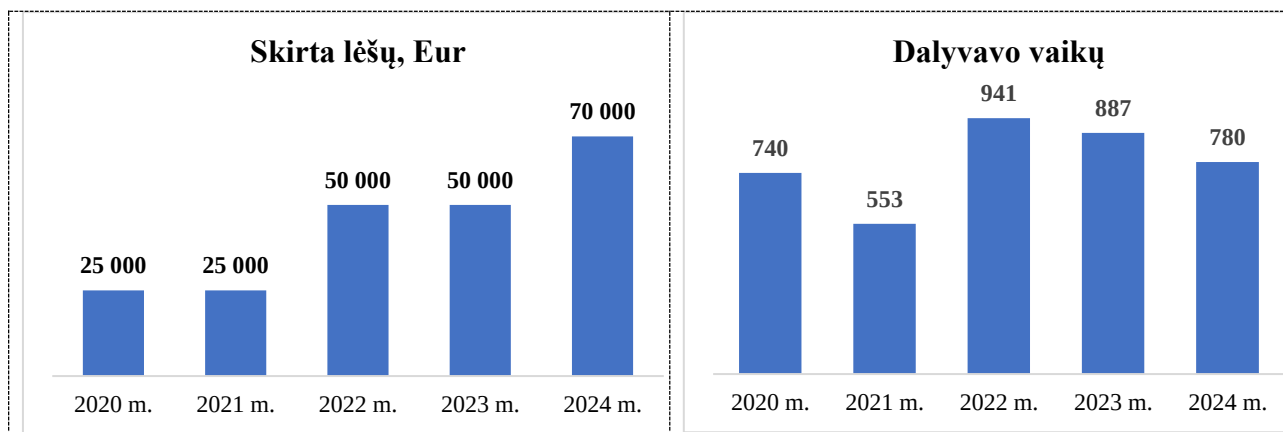
2021 m. vidutinė vieno mokinio išlaikymo kaina 3 194 Eur (2 024 Eur – mokymo lėšos, 1 170 – aplinkos Eur).

Vieno mokinio išlaikymas ir toliau išlieka brangiausias kaimo pagrindinėse mokyklose, kuriose dėl mažo mokinių skaičiaus suformuotos jungtinės ir (ar) nepilnos klasės. Mokykloms trūksta mokymo lėšų, tenka išgyventi pagal skiriamą finansavimą. Rajono savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos bendrojo plano pakoreguotame 1 priede kai kuriose mokyklose numatyti reorganizacijos procesai.

2.15. Mokinių, dalyvavusių vasaros stovyklose, dalis (proc.)

Iš Savivaldybės biudžeto lėšų finansuota 30 vaikų vasaros poilsio ir užimtumo stovyklų programų, kuriose dalyvavo 750 vaikų, iš jų 54 turintys didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių. Papildomai viena stovykla buvo organizuota 30 ukrainiečių vaikų iš Kėdainių miesto partnerio Melitopolio. Stovykloms finansuoti skirta 70 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto lėšų.

2023 m. iš Savivaldybės biudžeto lėšų finansuotos (konkurso būdu atrinktos) 25 vaikų vasaros poilsio ir užimtumo stovyklų programos (2022 m. – 36; 2021 m. – 20; 2020 m. – 32) ir 10 dieninių vasaros poilsio stovyklų vaikams, gaunantiems nemokamą maitinimą. Stovyklose dalyvavo 887 vaikai, t. y. 18 proc. bendrojo ugdymo mokyklų 1–12 kl. mokinių (2022 m. – 941 (19 proc.); 2021 m. – 553 (11 proc.); 2020 m. – 740 (14 proc.)).

Atsižvelgiant į įtraukiojo švietimo plėtros gaires, sudarytos sąlygos vaikų vasaros poilsio ir užimtumo stovyklose dalyvauti didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams. 2023 m. stovyklose dalyvavo 54 didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turintys vaikai, (2022 m. – 32; 2021 m. – 37;). *Pokytis ženklus.*

(Šaltinis: Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius).

Vaikų vasaros poilsio ir užimtumo stovykloms iš rajono savivaldybės biudžeto 2020 m. ir 2021 m. buvo skirta po 25 tūkst. Eur. 2022 m. ir 2023 m. stovykloms paskirta po 50 tūkst. Eur.

Išvada. Siekiant veiksmingai naudoti ugdymo ir ūkio lėšas, sumažinti jungtinių klasių skaičių, būtina spartinti tinklo pertvarką: priimti ryžtingus sprendimus dėl klasių komplektavimo, veiksmingo mokyklų pastatų ir patalpų panaudojimo.

Savivaldybėje tinkamai organizuojamas neformalusis švietimas ir vaikų užimtumas, įgyvendinamos neformaliojo ugdymo programos.

Švietimo, kultūros ir sporto skyrius organizavo vaikų vasaros poilsio ir užimtumo programų konkursus, vykdė kitus vaikų socializacijos projektus. Šių programų vykdymui lėšos numatytos rajono savivaldybės biudžete.

Nesulaukiant jaunų pedagogų mokyklose, kasmet vis labiau jaučiamas ugdymo dalykų mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų (ypač psichologų) trūkumas.

3. Švietimo procesas (parodo priežastiniais ryšiais susijusių švietimo sistemos pokyčių eigą)

Rodikliais apžvelgiamas mokymas ir mokymasis, kai kurie ugdymo procesų organizavimo ir valdymo aspektai.

3.1. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP) (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų), ugdomų integruotai bendrosios paskirties mokyklose, dalis

	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Kėdainių r. sav.	14,90	14,24	14,6	15,3
Lietuva	11,90	11,90	12,5	13,1

Šaltinis: ŠVTS.

Nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. bendrojo ugdymo mokyklose ugdomi 765 mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, tai yra 15,3 proc. nuo visų besimokančiųjų mokinių skaičiaus (2023 m. – 14,6 proc.; 2022 m. – 14,24 proc.). Dar 94 SUP turintys mokiniai ugdomi Kėdainių „Spindulio“ mokykloje, pagrindinės mokyklos tipo specialiojoje mokykloje intelekto sutrikimą turintiems mokiniams. Iš jų 10 proc. – vaikai iš kitų savivaldybių.

Plėtojant įtraukųjį ugdymą, stiprinamos mokyklų vaiko gerovės komisijos, skatinamas efektyvesnis švietimo pagalbos specialistų ir mokinių tėvų bendradarbiavimas. Svarbus vaidmuo tenka socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymui.

3.2. Negalią turinčių mokinių dalis nuo mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų), ugdomų integruotai bendrosios paskirties mokykloje

	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Kėdainių r. sav.	16,47	17,86	18,3	17,5
Lietuva	11,2	11,7	12,1	12,6

Šaltinis: ŠVTS.

Integruotai bendrojo ugdymo mokyklose ugdomų negalią turinčių mokinių sumažėjo, bet švietimo įstaigos tęsia aplinkų pritaikymą pagal universalaus dizaino principus, apsirūpina reikalingomis mokymo ir techninės pagalbos priemonėmis, stiprina švietimo pagalbos specialistų komandas, mokytojai tobulina įtraukiojo ugdymo srities kompetencijas.

3.3. Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis

	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Kėdainių r. sav.	91,50	93,02	93,3	94,1 ↑
Lietuva	79,10	81,20	79,9	82,7

Šaltinis: ŠVTS.

Švietimo pagalbos prieinamumas gerėjo.

Plėtojant įtraukųjį ugdymą, atliepiant asmens ugdymosi poreikių įvairovę gauti reikiamą pagalbą ir patirti sėkmę mokantis, išaugo mokytojų padėjėjų skaičius. Ugdymo aplinkų ir priemonių pritaikymas padeda SUP ir negalią turintiems mokiniams mokytis kartu su bendraamžiais, dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose, savivaldybės finansuojamose vasaros poilsio stovyklose.

3.4. Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose

	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Kėdainių r. sav.	11,12	11,59	11,8	10,99 ↓
Lietuva	11,80	12,00	11,6	11,0

Šaltinis: ŠVTS.

Rodiklis nežymiai kinta. 2025 m. numatytas rodiklio dydis – 14 – yra per didelis, mažėjant mokinių skaičiui, jį pasiekti praktiškai neįmanoma.

3.5. Mokytojų, dirbančių pilnu etatu, dalis (proc.)

2024 m. 65,6 proc. mokytojų (pagrindinė pareigybė), dirbančių pagrindinėje darbovietėje, dirba pilnu etatu; 2023 m. – 61,5 proc.; 2022 m. – 58 proc.

	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Kėdainių r. sav.	51,6	58	61,5	65,6 ↑
Lietuva		63	66	67,03

Dėl mažo mokinių skaičiaus, nepilnų, jungtinių klasių, kaimo mokyklose dirbančių mokytojų etatai nėra pilni, todėl numatyti mokyklų struktūrų pokyčiai mokyklų tinklo 2021–2025 metų bendrajame plane. Daroma pažanga.

3.6. Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100 mokinių, skaičius

	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Kėdainių r. sav.	0,86	0,81	0,82	0,83 ↑
Lietuva	0,84	0,81	0,76	0,82

Šaltinis: ŠVIS.

Mokyklose teikiama mokiniams reikalinga psichologinė, specialioji pedagoginė, socialinė pedagoginė ir specialioji pagalba. Kasmet įdarbinama vis daugiau mokinio padėjėjų.

Savivaldybės ugdymo įstaigose 2023 m. buvo patvirtinti 128,45 švietimo pagalbos specialistų (socialinių pedagogų, psichologų, specialiųjų pedagogų, logopedų, mokytojų padėjėjų) etatai (2022 m. – 121,4). Esant poreikiui, pasitelkiama kitų institucijų pagalba: mokiniams ir mokytojams pagalbą teikia Kėdainių švietimo pagalbos tarnybos specialistai, Kėdainių „Spindulio“ mokyklos pedagogai.

Išvada. Visos rajono savivaldybės mokyklos pasirengusios priimti vaikus dėl įgimtų ir (ar) įgytų sutrikimų turinčius SUP, tačiau švietimo pagalbos poreikis nėra pilnai patenkinamas, kai kurie etatai dėl specialistų trūkumo (ypač psichologų) nėra išnaudojami.

Savivaldybė skiria dėmesį vaikų socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymui, finansuodama įvairias programas bei iniciatyvas. 2024 m. Savivaldybės iniciatyva Socialinio ir emocinio ugdymo institutas atliko Socialinių ir emocinių kompetencijų ir aplinkos (toliau – SEKA) ugdymo įstaigose skaitmeninį tyrimą, pateikė įstaigoms aprašomosios statistikos duomenis.

Mokytojų motyvacijos programoje numatytos priemonės pedagogų stygiaus problemai spręsti. Ieškoma galimybių didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių, ypač psichologų, siekiant užtikrinti švietimo pagalbos prieinamumą kiekvienam specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniui.

4. Švietimo rezultatai (parodo būvį pasibaigus tam tikram švietimo proceso etapui arba švietimo sukurta produktą)

Rajono savivaldybės švietimo kokybę mokyklose iš dalies įvertinti leidžia keli informaciniai kriterijai: mokymosi pasiekimai ir pažanga, mokymosi sėkmingumas.

4.1. Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis

Lietuvių kalba bent 6-10 balų	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024
Kėdainių r. sav.	78,06	79,43	81,6	82,99 ↑
Lietuva	74,1	70,3	74,9	77,9

Matematika bent 6-10 balų	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024
Kėdainių r. sav.	66,07	20,83	39,3	55,18 ↑

Lietuva	63,1	25,9	47,2	50,5
---------	------	------	------	------

Lietuvių kalba bent 7-10 balų	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024
Kėdainių r. sav.	53,32	52,34	59,4	61,3 ↑

Matematika bent 7-10 balų	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024
Kėdainių r. sav.	53,32	11,72	27,6	33,7 ↑

Šaltinis: ŠVTS.

Mokinių pasiekimų kaita.

2024 m. *pagrindinio ugdymo lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų patikrinime dalyvavo 401 mokinys, matematikos – 384* (2023 m. – po 369). Lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų patikrinime pagrindinį lygį pasiekė 83 proc. (2023 m. – 81,57 proc.) mokinių, matematikos – 55 proc. (2023 m. – 39,3 proc.). 26,1 proc. mokinių nepasiekė patenkinamo matematikos pasiekimų lygio. Išlieka atotrūkis tarp atskirų savivaldybės mokyklų pasiekimų.

PUPP rezultatai rodo, kad nuo 2022 m. iki 2024 m. lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimai kasmet gerėjo, daugėjo mokinių, pasiekusių pagrindinį ir aukštesnįjį pasiekimų lygį. 2024 m. Savivaldybės PUPP lietuvių kalbos ir literatūros ir matematikos rezultatai yra aukštesni nei šalies vidurkis.

4.2. Tris ir daugiau valstybinių brandos egzaminų išlaikiusių abiturientų dalis

	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2024–2025
Kėdainių r. sav.	67,21	60,70	65,7	66,5 ↑
Lietuva	58,3	56,7	59,8	61,8

Šaltinis: ŠVTS.

Savivaldybėje padaugėjo tris ir daugiau valstybinius brandos egzaminus išlaikiusių abiturientų. Lyginant su šalies rodikliu, ši dalis taip pat didesnė.

4.3. Abiturientų, laikusių valstybinius brandos egzaminus (VBE), rezultatų įvertinimas pagal pagrindinį ir aukštesnįjį lygius

	Pasiekimų lygis	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024
Kėdainių r. sav.	Aukštesnysis lygis	15,03	11,66	12,79	15,82 ↑
	Pagrindinis lygis	51,64	50,0	52,81	57,41 ↑
	Patenkinamas lygis	30,37	32,07	32,17	25,37
Lietuva	Aukštesnysis lygis	16,53	12,51	14,45	14,43
	Pagrindinis lygis	46,13	46,52	48,16	51,52
	Patenkinamas lygis	31,04	30,86	31,83	29,13

Šaltinis: ŠVTS.

Brandos egzaminus 2024 m. laikė 360 mokinių (2023 m. – 335), iš jų 11 gavo šimto balų įvertinimus (2023 m. – 11). Atestatas su pagyrimu įteiktas trims rajono abiturientams. Išanalizavus egzaminų rezultatus matyti, kad Savivaldybės mokyklų abiturientai geriausiai išlaikė lietuvių kalbos ir literatūros, anglų kalbos, biologijos, chemijos, matematikos, fizikos egzaminus. Istorijos, geografijos, egzaminų rezultatų vidurkiai vis dar išlieka žemesni nei šalies vidurkis.

4.4. Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo (NMPP) rezultatai

2024 m. *Nacionaliniuose mokinių pasiekimų patikrinimuose* (toliau – NMPP) dalyvavo Savivaldybės mokyklų 4 ir 8 klasių mokiniai. Buvo tikrinti matematikos ir skaitymo pasiekimai. Lyginant su 2023 m., 4 klasių mokinių pasiekimai suprastėjo, skaitymo ir matematikos rezultato procentinis vidurkis nesiekia šalies vidurkio. Daugiau kaip pusės 8 klasių NMPP dalyvavusių mokyklų rezultato vidurkis žemesnis nei šalies. Patikrinimai suteikia patikimos, objektyvios informacijos mokykloms, jų savininkams apie ugdymo proceso rezultatus ir jo tobulinimo kryptis. Patikrinimų rezultatai mokytojams, mokiniams ir jų tėvams leidžia objektyviai įvertinti mokinių žinias ir atitinkamai nukreipti jų pastangas siekiant geresnių rezultatų.

Mokiniams, nepasiekusiems bendrosiose programose nustatyto patenkinamo pasiekimų lygio, 5 ir 9 klasėse skiriamos nemokamos konsultacijos, sudaromas individualus mokymosi planas, kad galėtų išlyginti pasiekimų skirtumus.

4.5. Abiturientų, įstojusių į universitetus ir kolegijas nuo bendro tais pačiais metais įgijusių vidurinį išsilavinimą abiturientų skaičiaus, dalis

Mokinių, baigusių 12 bendrojo ugdymo programos klasių ir tais pačiais metais tęsiančių mokslą universitete, dalis (%)

	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024
Kėdainių r. sav.	56,04	47,73	45,26	48,91
Lietuva	55,53	52,41	55,75	57,75

Šaltinis: ŠVTS.

Mokinių, baigusių 12 bendrojo ugdymo programos klasių ir tais pačiais metais tęsiančių mokslą kolegijoje, dalis (%)

	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024
Kėdainių r. sav.	24,15	29,55	34,05	19,21
Lietuva	29,19	30,69	28,76	18,17

Šaltinis: ŠVTS.

Mokinių, baigusių 12 bendrojo ugdymo programos klasių ir tais pačiais metais tęsiančių mokslą profesinėje mokykloje, dalis (%)

	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024
Kėdainių r. sav.	19,81	22,73	20,69	31,88
Lietuva	15,29	16,9	15,49	24,08

Šaltinis: ŠVTS.

Išvada. Būtina mokyklose išnagrinėti patikrinimų rezultatus, objektyviai įvertinti mokinių žinias, nustatyti aiškius siekinius ir priemones, padėsiančias siekti geresnių rezultatų bei mažinti skirtumus tarp mokyklų. Stiprinti mokytojų kompetenciją nustatant individualius mokinių mokymosi poreikius ir teikti reikiamą pagalbą, įgyvendinti priemones.

Dalyvaujant „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje, būtina plėsti STEAM centrų veiklą mokyklose, stiprinti gamtamokslinės srities mokytojų dalykines kompetencijas, siekiant aukštesnės ugdymo kokybės.

VBE rodikliai išlieka stabilūs, padidėjo abiturientų lūkesčiai mokytis aukštosiose mokyklose ir profesinėse mokyklose, ženkliai sumažėjo norinčiųjų studijuoti kolegijose abiturientų skaičius.

IŠVADOS

Kėdainių rajono savivaldybėje 2024 m. mokyklų tinklas nebuvo optimizuojamas, išliko ir 1–4 jungtinių klasių komplektų kaimo pagrindinėse mokyklose ir gimnazijose ar jų skyriuose.

Įvykdyta dviejų švietimo įstaigų (Kėdainių lopšelių-darželių „Varpelis“ ir „Vyturėlis“) pastatų renovacija. Visiems savivaldybės vaikams užtikrinamas dalyvavimas ikimokyklinio ugdymo programose.

Siekiant užtikrinti reikiamą pedagogų poreikį ugdymo procesui organizuoti ir pritraukti pedagogus dirbti švietimo įstaigose, įgyvendinama mokytojų motyvacijos programa, skirtas finansavimas 4 pedagogams, siekiantiems įgyti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogų kvalifikaciją.

Keturios Savivaldybės mokyklos dalyvauja „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje: kuriamos modernios (STEAM) aplinkos, organizuojamos veiklos, stiprinančios mokyklų vadovų ir pedagogų asmeninės lyderystės, STEAM, įtraukties, kultūrinio ugdymo kompetencijas. Įgyvendinant tinklaveiką tarp mokyklų, plėtojamas mokinių STEAM ir kultūrinis ugdymas. Gerinamos įtraukiojo ugdymo galimybės, atnaujinama mokyklų infrastruktūra, plėtojamos įtraukiajam ugdymui reikalingos visos dienos paslaugos Kėdainių mokykloje darželyje „Obelėlė“ ir LSU Kėdainių „Aušros“ progimnazijoje.

Visose bendrojo ugdymo mokyklose buvo tęsiamas Socialinių ir emocinių kompetencijų ir aplinkos tyrimas (toliau – SEKA), analizuojami pokyčiai. Atsižvelgdamos į tyrimo rezultatus, mokyklos planuoja metines veiklas: švietimo pagalbos priemones, renginius, kvalifikacijos tobulinimą ir kt. Švietimo įstaigų mikroklimato gerinimo priemonėms lėšos numatomos Savivaldybės biudžete.

Siekiant užimti kuo daugiau vaikų po pamokų, būtina plėtoti mokinių saviraiškos, socializacijos gebėjimus, užtikrinant neformaliojo vaikų švietimo programų pasiūlą bei įvairovę.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos rekomenduojama tęsti rajono savivaldybės mokyklų tinklo optimizavimą, kuris sudarytų mokytojams geresnes darbo ir profesinio tobulėjimo sąlygas, padėtų optimizuoti mokytojų vidutinį pamokinio darbo krūvį, subalansuoti pedagoginio personalo pasiskirstymą pagal amžių ir patirtį. Mažinti mokymosi pasiekimų atotrūkį tarp Savivaldybės mokyklų, gerinant žemus pasiekimus. Stiprinti mokinių kūrybingumą ir lyderystę pamokose, sudarant sąlygas siekti asmeninės pažangos.

(Šaltinis: Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2024., p. 151).

*Pažangos ataskaitą parengė
Kėdainių rajono savivaldybės administracijos
Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus specialistai*